

VII.- ANEXO: Carta de Barcelona

DECLARACIÓN EUROPEA PARA A CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE EMBARCACIONES TRADICIONAIS EN USO.

Preámbulo

A Carta de Venecia foi feita en 1964 como unha declaración de principio para a conservación e restauración de monumentos e sitios históricos.

“Imbuídos cunha mensaxe do pasado, os monumentos históricos feitos polos devanceiros fican na actualidade como testemuñas vivas das súas ancestrais tradicións. Cada vez máis a cidadanía, comeza a ser consciente da integridade dos valores humanos e aprecia os vellos monumentos como un patrimonio común. Eis, a responsabilidade colectiva de preservalos para as vindeiras xeracións. É a nosa responsabilidade mantelos con todas as súas características orixinais.

É esencial que os principios que guíen a preservación e restauración de antigos bens inmobles deban ser consensuais e apoiados a nivel internacional, sendo cada país responsable da aplicación dun plan dentro do marco da súa propia cultura e tradicións.

Definindo estes principios básicos por primeira vez, a CARTA DE ATENAS de 1931 contribuíu a crear un extenso movemento internacional que se concretou en normativas a nivel das nacións, no traballo do Consello Internacional de Museos e na UNESCO e posteriormente no establecemento do Centro Internacional para a Preservación e Restauración de Bens Culturais.

Ámbalas dúas cartas céntranse sobre todo en bens culturais en terra. Mais a pesares das similitudes, o patrimonio marítimo non está cuberto. Porén no IV Congreso da asociación Patrimonio Marítimo Europeo, celebrado en Barcelona no ano 2001, resolveuse adaptar a Carta de Venecia para o Patrimonio Marítimo en Europa, sendo coñecida como a CARTA DE BARCELONA”

DEFINICIÓN

O concepto de patrimonio marítimo flotante engloba aquela embarcación tradicional na cal se pode atopar a evidencia dunha determinada civilización ou dun acontecemento relevante así como de navegación tradicional, de mariñeiría ou de calquera outro traballo marítimo. Aplícase simultaneamente as embarcacións de maior e de menor porte que existiron no pasado e que adquiriron relevancia cultural ao longo dos tempos.

A preservación, a recuperación e a utilización de embarcacións tradicionais debe recorrer a tódalas disciplinas científicas, técnicas e medios que podan contribuír ao estudo e salvagarda do patrimonio marítimo flotante.

FINALIDADE

A finalidade da preservación e recuperación de embarcacións tradicionais en uso debe ser a de salvagardalas, quer como obras de arte, quer como testemuñas históricas ou como forma de perpetuar os saberes tradicionais

Considerase esencial manter as embarcacións en orden de uso para garantir a súa conservación.

CONSERVACIÓN

O uso das embarcacións para outros fins sociais facilita a súa conservación. Con todo, as esixencias deste uso non deben implicar unha alteración significativa da estrutura xeral das embarcacións, polo que as modificacións inherentes ao cambio de función deben ser mantidas dentro de determinados límites

Unha embarcación tradicional é inseparable do seu contexto histórico do cal é testemuña así como da súa área de navegación en orixe. Así, o seu ancoradoiro e a súa área de navegación deben localizarse preferentemente en augas próximas as que percorreu.

RESTAURACIÓN

O proceso de recuperación é altamente especializado. Os seus obxectivos son preservar e revelar o valor estético, funcional e histórico das embarcacións tradicionais polo que se debe basear no respecto polo uso de materiais orixinais e polo uso de documentación cuxa autenticidade estea comprobada. O proceso de recuperación debe ser sempre precedido e acompañado por un estudio de carácter histórico da embarcación.

A restauración dunha embarcación tradicional será mellor se está feita mediante técnicas e materiais tradicionais. Nos casos en que estas técnicas e materiais se demostraran inadecuados ou non dispoñíbeis, a consolidación poderá ser obtida mediante o uso de materiais modernos de conservación cuxa eficacia fora demostrada a través de datos científicos e confirmada por medio da experiencia.

A recuperación dunha embarcación tradicional non significa necesariamente unha aproximación as súas características de orixe. Nalgúns casos, as embarcacións adquiren un valor histórico debido a melloras introducidas ou eventos sufridos con posterioridade. Porén, a restauración conforme a un período dado, só debe ser executada si previamente se comprobou a calidade da documentación técnica e histórica dispoñíbel para o período escollido.

Os equipamentos de navegación e seguridade obrigatorios deben ser integrados de xeito harmonioso no conxunto, pero a súa vez deben distinguirse do material orixinal de tal xeito que a restauración non falsifique as evidencias históricas ou artísticas.

Non están permitidas adicións excepto as efectuadas naquelas zonas onde non se alteren partes interesantes do buque, as súas características tradicionais ou ben que non afecten ao equilibrio da súa composición

Será preciso documentar todos os traballos de restauración mediante informes analíticos ou críticos, ilustracións con debuxos, fotografías ou calquera outro medio apropiado. Deben ser tamén documentadas cada fase do traballo de desarmado, tratamento, armado e adición de novas partes así como aquelas características técnicas e estruturais identificadas durante o proceso de restauración.